ישיבת אמית עמיחי רחובות

תורת חיים | חבורת הקודש

מובילים קודש בעצמנו • בהובלת הרב יהושע אודרברג

פרשת תולדות | ד' בכסלו ה'תשפ"ז | 14.11.2026 | גיליון 3

העולם קורא לזה "שגרה" – הפרשה קוראת לזה גבורה

היועצת, אסנת יוסקוביץ

01 מבט ללב • ראש הישיבה

כל אחד יכול. האומנם?

הרב דוד פסטין, ראש הישיבה

שנה קבוצת ספורט לילדים בעלי צרכים מיוחדים, שהסיסמה המלווה אותה היא "כל אחד יכול". כמה יופי יש בשלוש המילים הללו. כמה אמונה באדם, בכוחותיו וביכולתו לפרוץ את הגבולות שנדמה כי הוצבו בפניו.

ואולי, במידה מסוימת, זו בדיוק המחלוקת החינוכית שבין יצחק לרבקה בפרשת תולדות.

יצחק: כל אחד יכול

יצחק מבקש לברך את עשיו. הוא מכיר את בנו, יודע היטב שאינו יעקב, ובכל זאת מאמין בו. אפשר שיצחק רואה בעשיו כוחות שאחרים מתקשים לראות. הוא מאמין שגם עשיו יכול לשאת ברכה, שגם ממנו יכול לצמוח משהו גדול. בעיני יצחק, כל אחד יכול.

רבקה: לא כל אחד לכל שליחות

רבקה, לעומתו, רואה את הדברים אחרת. היא מכירה את שני בניה, ואף נושאת עמה את דבר ה' שנאמר לה עוד בהריונה:

> וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר בראשית כה, כג

בעיניה, לא כל אחד מתאים לכל שליחות. הברכה צריכה להינתן למי שמסוגל לשאת אותה, ולדעתה זהו יעקב.

ואולי אין כאן רק מחלוקת על הברכה, אלא **שתי תפיסות חינוכיות עמוקות**.

מצד אחד, האמונה שכל ילד יכול. שאסור לנו לוותר עליו או להגדיר את גבולות יכולותיו על פי מה שאנחנו רואים היום. לפעמים דווקא האמון הגדול הוא שמאפשר לילד לגלות כוחות שלא ידע על קיומם.

ומצד שני, ההבנה שלא כל ילד יכול הכול. שלכל אדם כוחות משלו, קצב משלו ודרך משלו. לפעמים הציפייה הגבוהה מדי, גם כשהיא נובעת מאהבה, עלולה להפוך למשא כבד.

ענווה של מחנכים

וזו אחת השאלות המורכבות ביותר בחינוך: מתי אנחנו נדרשים להאמין בילד יותר משהוא מאמין בעצמו, ומתי דווקא האהבה מחייבת אותנו להרפות? מתי להציב רף גבוה, ומתי להתאים אותו לכוחותיו?

אין לכך תשובה פשוטה. גם יצחק וגם רבקה מבקשים, כך אפשר להציע, את טובת בניהם, ובכל זאת רואים את עתידם אחרת.

אולי משום כך נדרשת מאיתנו, אנשי החינוך וההורים, **מידה גדולה של ענווה**. להכיר את הילד לעומק, להאמין בכוחותיו, להציב בפניו אתגרים, אבל גם לדעת שאנחנו עלולים לטעות. לפעמים נדרוש יותר מדי, ולפעמים נוותר מוקדם מדי.

אך אולי הדיוק החשוב הוא ש"כל אחד יכול" אין פירושו שכל אחד יכול הכול. פירושו שלכל אחד יש משהו שהוא יכול, ותפקידנו לעזור לו לגלות אותו.

השורה התחתונה

כי בסופו של דבר, הברכה הגדולה ביותר שאנחנו יכולים להעניק לילד היא האמונה שיש לו דרך משלו לצמוח, ושאנחנו נהיה שם כדי לעזור לו למצוא אותה.

02 עצה מבית לבית • היועצת

שגרה? לא – גבורה!

אסנת יוסקוביץ, יועצת חטה"ב

מה שמישהו ירצה לקום בבוקר לעוד יום שגרתי? עוד תפילה, עוד סדר עיון, עוד מבחן, עוד חזרה.

העולם בחוץ מוכר לנו סיפור: אם אתם לא ממציאים את הגלגל, לא מביאים איזו הברקה או ריגוש – אתם סתם חלק מהנוף. "סתם עוד יום". הרצון לבלוט, להיות מיוחדים ולשבור את השגרה פוגש את כולנו.

אבל בדיוק כאן, בפרשה שלנו, יצחק אבינו מציג עמדה שבמבט ראשון נראית כמעט תמוהה.

אותן בארות, אותם שמות

יצחק אבינו מגיע למדבר, ובמקום להפתיע, לחפש מקומות חדשים ולפתוח בארות שאיש לא שמע עליהן – הוא עושה משהו חריג: הוא הולך וחופר בדיוק את אותן בארות שאברהם אביו כבר חפר, ואפילו קורא להן בדיוק באותם השמות!

> וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו... וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמוֹת אֲשֶׁר קָרָא לָהֶן אָבִיו בראשית כו, יח

למה? איפה הראשוניות? איפה התשוקה לחדש ולפרוץ דרך?

הסוד הוא שיצחק מלמד אותנו שיעור עמוק בבנייה עצמית: מי שמחפש כל הזמן רק את החדש והנוצץ – **מתחיל בכל פעם מ־0**. זה מרגש לרגע, אבל אין לזה שורש. זה חולף.

יצחק, לעומת זאת, מבין שכשהוא חופר במקום שבו חפרו לפניו – הוא לא מתחיל מ־0. התשתית כבר קיימת, המים כבר שם. העבודה שלו היא לא להמציא את המים, אלא להעמיק פנימה. להגיע לעומקים שאף אחד עוד לא הגיע אליהם.

הזיקוקים והאימונים

זה דומה לספורטאי מקצוען או לנגן אומן: הציבור רואה את ה"זיקוקים" במופע או במשחק, אבל העוצמה האמיתית נבנית בשעות ה"משעממות" של האימונים. אותם תרגילים, אותם סולמות, יום אחרי יום. בלי קהל ובלי מחיאות כפיים. רק להתמיד, לזכך ולעשות את אותו הדבר – ממוקד יותר, חזק יותר, עמוק יותר.

> **העולם קורא לזה "שגרה", הפרשה קוראת לזה גבורה.**

מי שמסוגל לקום בבוקר, להתמיד, לחפש את הכי טוב שלו בתוך המציאות הקיימת ולא לברוח – **בונה בתוכו משהו יציב** שמסוגל גם לצלוח אתגרים ולצמוח.

נקודה למחשבה

איפה בחיים שלך (בתפילה, בלימוד, בתחביב או בחברות) אתה מרגיש קצת תחושה של "שיעמום" או שגרה, ואיזו פעולה קטנה אחת יכולה לעזור לך לחפור בה קצת יותר עמוק השבוע במקום לברוח למשהו חדש?

03 מסביב לשולחן השבת

לחפור עמוק, להאמין בגדול

1. **"כל אחד יכול" – במה אתם יודעים שאתם טובים? ומה עוד מחכה שתגלו בעצמכם?**
2. **מה ה"באר הישנה" שלכם – משהו קבוע שכדאי לחפור בו קצת יותר עמוק השבוע?**
3. **איפה אפשר לחבר אצלכם בין "קול יעקב" ל"ידי עשיו" – בין הרוח לעשייה?**

04 זמני השבת

שבת פרשת תולדות

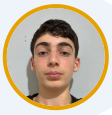
רחובות	מזכרת בתיה	גדרה
כניסה 16:23	כניסה 16:23	כניסה 16:14
יציאה 17:20	יציאה 17:20	יציאה 17:21
ר"ת 17:56	ר"ת 17:56	ר"ת 17:56

הפטרה: "משא דבר ה'" (מלאכי א) · הזמנים לפי אתר ישיבה

05 פנים בחבורה • ריאיון

"אני פה כדי לתת את הכי טוב שלי"

אוהד פישהיימר מתנדב במד"א – על משמרות קשות, חברים לחיים ומה שלומדים על עצמך

ראיין: עמית צאלון

אוהד פישהיימר, תלמיד כיתה י', מתנדב במגן דוד אדום.

ש **איך הכול התחיל? מה גרם לך להתחיל בפעילות הזו, ומה גרם לך להמשיך?**

בת דודה שלי המליצה לי ללכת למד"א. בהתחלה קצת התלבטתי אם ללכת, ובסוף החלטתי שכן – וכשהתחלתי, כל כך שמחתי שהלכתי. אתה מכיר שם חברים לחיים, לומד דברים מטורפים ומלא כיף.

ש **רגע שנשאר איתך: ספר על סיטואציה אחת מהעשייה שלך שאתה לא שוכח – מצחיקה, מרגשת או מאתגרת.**

הייתה לי משמרת שבה הגעתי למקרה של ילד בן שש שנסע על אופניים ונדרס. זה מקרה שקשה לראות – ילד קטן שכולו כואב. אבל באותו רגע אמרתי לעצמי: **אוקיי, אני פה כדי לתת את הכי טוב שלי ולעזור לו.**

ש **מה למדת על עצמך? מה העשייה הזו לימדה אותך, שלא היית לומד בכיתה או בבית המדרש?**

למדתי על עצמי המון: להתמודד עם מצבי לחץ – ויש המון כאלה; להיות סבלני יותר, כי יש מטופלים שצריך להיות איתם סבלניים במיוחד. וגם אתה לומד שיש בך רצון לעזור לאחרים ולתת מעצמך.

ש **מסר לצעירים: אם תלמיד צעיר היה מתלבט אם להצטרף לעשייה כמו שלך – מה היית אומר לו?**

אני חושב שמד"א יכול להיות מקום התנדבות מדהים. אתה פוגש שם חברים לחיים, לא רק בגילך, ולומד על עצמך המון. לדעתי זה גם מבגר אותך באיזשהו מקום. אתה לומד המון דברים חשובים – **וזה גם פשוט כיף אדיר.**

06 מבית המדרש

לטפס מעבר לסיכוי

● הרב זאב רוטנר

ב תורה מסופר שיצחק אבינו זרע תבואה באדמה בעיצומו של רעב כבד, ואף על פי כן הצליח בגדול ומצא "מאה שערים".

> וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים, וַיְבָרְכֵהוּ ה' בראשית כו, יב

כדי להבין את מעשיו, עלינו לשאול: אם שרר רעב והאדמה הייתה יבשה לחלוטין, מדוע השקיע אנרגיה ומשאבים יקרים בזריעה שנראית חסרת סיכוי?

יצחק בא ללמדנו יסוד עצום: גם כשנראה בדרך הטבע שלא נצליח, את החלק שלנו – עלינו לעשות ולהשקיע.

◆ המעלית בקומה ה־30

משל למה הדבר דומה לאדם שבנה מגדל בן מאה קומות והבטיח מיליון דולר למי שיגיע לראשו בתוך שעה. בתחילה הטיפוס היה קל, אך מקומה לקומה הוא הפך למפרך וכלל סולמות קשים לטיפוס. בקומה ה־29 נותרו שני רצים בלבד, כשנשארו שתי דקות בלבד לסיום. אחד הרצים התייאש, אמר "אין סיכוי" ופרש. חברו סירב לוותר, התאמץ בכל כוחותיו וטיפס רק עוד קומה אחת, לקומה ה־30.

נותרה דקה אחת בלבד. והנה, בקומה ה־30 הוא גילה פתאום **מעלית** שלא ידע על קיומה. הוא נכנס, לחץ על קומה 100 והגיע בזמן לקבלת הפרס.

השורה התחתונה

זהו השיעור של יצחק: כשם שהוא זרע באדמה היבשה וזכה לברכה שמימית, כך עליך לבצע את ההשתדלות הקטנה המוטלת עליך, ואת השאר – השאר לקב"ה שישלח לך את המעלית.

07 דבר הבוגרים

קול של יעקב, ידיים של עשיו

מתן ספיר, בוגר הישיבה • ישיבת ברוכין

בפרשתנו ישנו סיפור מיוחד ומוזר מאוד. יצחק מגיע לגיל מבוגר, ועיניו כהות מראות. הוא קורא לעשיו ואומר לו להכין לו מטעמים. רבקה מיד מבינה את המצב ואומרת ליעקב שהוא זה שצריך לקבל את הברכה. היא מלבישה את יעקב בבגדים של עשיו.

יצחק ממשש אותו, ואומר:

> הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו בראשית כז, כב

אם הקול הוא קולו של יעקב, והידיים הן ידיו של עשיו, למי נחשוב שיצחק צריך לייחס את האדם שעומד לפניו? **ובכל זאת, יצחק מברך אותו.**

חומר ורוח

כדי להבין את השאלה הזאת, צריך להתחיל בוויכוח שבין יצחק לרבקה. התורה מספרת לנו:

> וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צַיִד בְּפִיו, וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת יַעֲקֹב בראשית כה, כח

התשובה היא שיצחק רואה בעשיו את עולם הגשמיות. יצחק מבין שהעולם מלא בגשמיות, וששהמשך של עם ישראל לא יצליח אם לא תהיה לו אחיזה גם בעולם החומר.

רבקה, לעומת זאת, אוהבת את יעקב ללא תנאי. מצד אחד יש לנו את "קול קול יעקב" – השמיעה, העולם הפנימי והרוחני. מצד שני יש לנו את הידיים, הראייה והמישוש – עולם המעשה והחומר, שמייצג עשיו.

שניהם מבינים שצריך את שני הכוחות. אבל רבקה רואה שהכוחות האלה הולכים למקום לא טוב, ולכן היא לוקחת את יעקב ומלבישה אותו בבגדי עשיו. וכאן קורה דבר מדהים: ליעקב יש עכשיו גם את קול יעקב וגם את ידי עשיו. הוא מקבל את שני העולמות.

כדי שעם ישראל יוכל להתקיים ולהיות אור לגויים, הוא צריך להצליח גם בעולם הגשמי. לכן, לא משנה אם יצחק ידע או לא ידע שזה יעקב. אנחנו רואים שהוא זיהה לפניו את האדם שיכול להמשיך אותו, **את האדם שיש בו שלמות של רוח וחומר**.

ניקח מכאן משהו לחיים שלנו

בכל חומר נכניס קצת רוח, ובכל רוח נרומם אותה בעזרת החומר.

שנזכה לחבר בין שני העולמות, ולהיות אנשים שיש בהם גם קול יעקב וגם ידי עשיו. שבת שלום, שנזכה!

08 מהנעשה בישיבה

שיעורים, חברותות ומפגשים

נשארים מחוברים – סרקו והצטרפו

ערוץ הוואטסאפ

אינסטגרם

פייסבוק

נכנסים בשאלה